

- Şeir kitabına təqdimat keçirmədin deyəsən...

- Şeirlər kitabı Yaradıcılıq Fondunun dəstəyilə çap olunmuşdu. Kitabın çapında heç bir maddi-mənəvi əziyyətim olmadı. Onlar mənə 300 pulsuz kitab hədiyyə elədilər. Kitablari satışa vermədim. Bir neçə kitab dükanına və kitab kafelərinə payladım. Elan verdik. Oxucular özləri gəlib götürdülər. Pulsuz paylandı kitab. Yaradıcılıq Fondunun özündə təqdimat olmuşdu. O imzalardan biri də mən idim. Amma həmin təqdimat mərasimində özüm iştirak edə bilməmişdim. Bəzi səbəblər vardı. Amma özüm ayrıca təqdimat eləməyi istəyirdim. O da sonra alınmadı.

- Çap olunmağa, şöhrətə, özünü piar eləməyə elə də meyilli deyilsən?

- Mən, ümumiyyətlə, həvəssiz adamam. Bir şeyə bir damcı həvəsim yaranır, tez də ölür. Əgər həmin vaxt ağılıma nəşə gəldisə eləyirəm. "Yox, əşşi qalsın" dedimse ömürlük qalır. Bir də nə qədər hiss olunmasa da bir az utancaqlıq var məndə. (gülür) Məsələn, yazılarımı paylaşa bilmirəm. Elə bilərəm ki, adamların gözüünü dəng edirəm. Düzdü çox adam deyir əksinə onu eləmək lazımdı. Amma bir az elə şeydən çekiniyəm. Adamları yormağdan qorxuram.

- Bu insanlarla münasibətin də elədi?

- Yox, insanlarla münasibətim də elə deyil. Dostlarım, mənə yaxın olan insanlar var.

- Ədəbi mühitdən uzaqsan. Ədəbiyyat adamları varmı ətrafında? Yoxsa daha çox sadə adamlarla bir yerdəsən?

- Ədəbi mühitdən də var, real həyatın içindən də. Feysbukdan tanıyıb, dostlaşdığım, doğma olan adamlarda var. Yəni mən adamlardan qaçmıram. Ola bilər ki, kənardan baxanda elə görünür. Mənə lazım olan adamlar həmişə yanımdadırlar.

- Ədəbi mühitdən kimlərlə dostluq edirsən?

- Qadın imzalardan şairə Mənsümə Əhədova. Onunla çox yaxşı münasibətimiz var. Esmira Məhi-

qızı ilə də. Aramızdakı yaş fərqi nə baxmayaraq o yaş fərqi mən heç vaxt hiss etməmişəm. Rəbiqə Nazimqızı ilə yaxşı münasibətimiz var. Ümumiyyətlə, adamlarla problemi olan adam deyiləm. Kimdənsə ya xoşlana bilərəm, ya da xoşum gəlməyə bilər. Özümə problem yaratmağı sevmirəm.

- Azərbaycan ədəbiyyatında qadın imzalar niyə azdı bəs?

- Azərbaycan ədəbiyyatında, ümumiyyətlə, imza azdı. Qadın, ya kişi fərq eləmir. Ola bilər ki, kişilər daha çox populyardı. Daha çox üzde görünürlər. Amma söhbət sırf yaxşı nəşrdən və poeziyadan gedirsə mənə, orda cins ayrımı yoxdu.

-nə vaxtdı əllərimi cibimdə isidirəm...

Şeirlərində yalnızlıq, ayrılıq görünür...

- Yox, əksinə. O şeirlərin hamısı 2012-2015-ci illər ərzində yazılıb. 2015-dən bu yana şeir yazmamışam.

- Belə çıxır 3 ildə şeir yazmırsan...

- Daha şeir yazmıram. Kitabımda 28 şeir var. Bütün şeirlərim onlardır. Başqa şeirim yoxdur.

- Yazdığın şeirlərin heç birindən imtina etmirsən?

- Heç vaxt da imtina etməyəcəm.

- Səncə, şair üçün əsas olan istedadıdır, yoxsa intellektmi?

- Məncə, şair üçün əsas olan düşünmə bilməkdir. İstedad deyilən məfhum tam olaraq mənə çatmır. Bir insan düşünə bilirsə, intellektual da olacaq, dünyagörüşlü də, şeir də yazı biləcək, hətta yazdığını silib ata da biləcək, şeir yazmaya biləcək də, şeir yazmamalı olduğunu da biləcək, daha yaxşısını yazı biləcək. Ümumiyyətlə, düşünə bilirsə hər şey həll olunur. Əsas düşünmə bilməkdir.

- Hansı şairlərin şeirlərini oxuyanda heç olubmu bu şeiri kaş mən yazaydım demisən?

- O qədər olub ki... 1000 imza sayaram. (gülür) Bizim ədəbiyyatdan danışmıram. Dünya ədəbiyyatını nəzərdə tuturam. Edib Cansəverin şeirlərində, türk şairlərin çoxunda elə şeirlərlə rastlaşıram

ki, sözün yaxşı mənasında paxıllıq edirəm. Həsəd aparıram ki, insan necə, bu cür misranı düşünə bilər. Ezra Poundun şeirlərində olur, Uliyam Batersin şeirlərində də... Çox şair var...

- Bəs bizim poeziyadan həsəd apardığın imza yoxdu?

- Bilmirəm, amma Qismətin şeirlərinin birində bir misra vardı: "Bakı yalnızlığın paytaxt şəhəri". O misranı Qismətə paxıllıq eləmişəm. Mənə elə gəlir ki, haçansa bu misra ağılıma gəlib. (gülür) Niyəsə o misradan çox xoşum gəlir.

- Fəridə, "Xalqın Şairi" layihəsinə niyə qatılmadın?

- Bir neçə şairin videorolikini izləmişəm. Baxmışam, məlumatım var. Düzünü desəm, müsabiqələrə qatılmaq lazımdımı, yoxsa yox, bu haqda konkret fikirim yoxdu. İndiyə qədər heç bir müsabiqəyə qatılmamışam. Ahmet Hamdi Tanpınar müsabiqəsi var, ora məktub yazmışam, ancaq qatıl-

maq barəsində qərara gəlməmişəm. "Xalqın Şairi" müsabiqəsi mənə maraqlı gəlməyib. Xalqın Şairi ifadə olaraq mənə gülməli gəlir. Sovet təfəkkürünü xatırladır, bu təfəkkürdən zəhləm gedir. Bilmirəm, bəlkə də elə deyil.

- Kəramət Böyükçöl, Ayxan Ayyaz, Şəhriyar Del Gerani Sə-

utanarsan onda, neylədiyini başa düşürsən. Və sən özün gedib qonuşdan üz istəyərsən. Və bir də o səhvi etməzsən.

-Fəridə, bir qədər qəribə sual kimi səslənə bilər. Amma mənə maraqlıdır. Fəridə üçün sevgi nədir? Biz bəzən sevgini çərvicəyə salıb o cür təqdim edirik. Sevgi belə olmalıdır, elə olmalıdır... Nə düşünürsən bu haqda?

- Sevgi çox bütəldirilib, ilahiləşdirib. Mən bir yazı da yazmışdım bu haqda. Bizə sevməyi, sevgini heç vaxt öyrətməyiblər. Biz sevgini şeirlərdə, kitablarda, filmlərdə, qonşuda, orda-burda görmüşük. Bu anlayışı öz həyatımızdan çox, başqalarının həyatlarından görmüşük və bizə elə gəlir ki, sevgi budur. Və bizim tanıdığımız, bildiyimiz sevgi bu olub. Amma mənə, elə deyil, nə qədər insan varsa o qədər də sevgi növü var. Heç kimin sevgisi bir-birinə bənzəmir. Hər bir cür sevir. Evdə bir süfrə arxasında oturduğun, kəlmə kəsə bilmədiyən adama səni sevirəm demək absurddur. Sevgi mənə məişət hadisəsidir. Əvvəlcə məişətdə hər şey üst-üstə düşməlidir. O zaman duyğularından əmin olursan. Bu sevgidir, ya yox.

- Arzuların var? Nə istəyirsən həyatdan? İstər yaradıcılıq olsun, istər şəxsi həyat...

- Təbii ki, həminin istədiyi şeylər var. Amma mənim ən çox istədiyim şey öz həyatımda mandarin yetişdirmək və küçəyə çıxıb uşaqlara səbət-səbət mandarin paylamaq. Ən çox arzuldığım şey budur. Bir də ən çox istədim şey heç kəsin məni tanımadığı bir yerdə yaşamaqdır. Bu hissi bir dəfə yaşamışam. Amma fikirləşdiyim qədər də gözəl duyğu deyil. Sıradan bir hissidir. Bunu yaşayarkən gözlədiyim qədər zövq almamışam.

Söhbətləşdi:
Oğuz Ayyaz